

Campagnedoelen

1. Een **betere waarborging** van het demonstratierecht voor iedereen in Nederland. Demonstreren is een **recht, geen gunst**. Demonstranten worden beschouwd vanuit vertrouwen, het uitgangspunt moet is dat een demonstratie **vreedzaam** is, totdat het tegendeel vaststaat.
2. **Onnodige en onrechtmatige barrières** zijn weggenomen, de overheid spant zich in om het demonstratierecht te respecteren, elke demonstratie maximaal te beschermen en verwezenlijken.

MANIFEST

Campagneteams aan de slag met het manifest

Manifest demonstratierecht

Gemeente

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
 2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
 3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
 4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
 5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
 6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
 7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
 8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
 9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
 10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
 11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.
- De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.
- Getekend door de burgemeester
-
- Getekend namens de gemeenteraad
-

Campagneteam:
Amsterdam
Den Haag
Eindhoven
Groningen
Maastricht
Rotterdam
Utrecht

Toekomst:
Delft
Dordrecht
Volendam

Aan het bouwen:
Breda
Den Bosch
Haarlem
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Nijmegen
Sittard/Geleen
Tilburg
Wageningen
Zwolle

RIGHT
TO PROTEST

<https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/10/Manifest-onlineversie-v2.pdf?x41842>

RIGHT
TO PROTEST

RAPPORT

Rapport 'Demonstratierecht onder druk'

14 november 2022

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

REGELS EN PRAKTIJK IN NEDERLAND MOETEN BETER

AMNESTY
INTERNATIONAL

https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/11/AMN_22_33_demonstratierecht-onder-druk.pdf?x71340

RIGHT
TO PROTEST

Waar komt het door dat het demonstratierecht onder druk staat?

Wet openbare manifestaties (Wom) niet in lijn met de mensenrechten

Onvoldoende kennis van en begrip voor de reikwijdte van het demonstratierecht
bij het publiek
bij lokale overheden

A collage of grayscale images depicting various protest scenes, including people with raised fists, individuals using megaphones, and protesters wearing raincoats and holding signs. The collage is layered behind a white text box and a black banner in the top left corner.

ROTTERDAM

Waarom een bijeenkomst melden

Door uw melding bedenkt de burgemeester wat de gemeente en de politie moeten doen om uw bijeenkomst mogelijk te maken.

De burgemeester mag extra regels geven zodat het rustig, veilig blijft op straat.

Als de burgemeester denkt dat uw bijeenkomst niet rustig, veilig zal zijn, dan mag de burgemeester de demonstratie verbieden.

<https://www.rotterdam.nl/demonstratie-herdenking-of-stille-tocht-melden>

**RIGHT
TO PROTEST**

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland? 1/3

(1) Onnodige en/of onrechtmatige voorschriften en regels [par. 3.3 en 5.2]

- op tijd en plaats
- op inhoud: Fuck de Koning / ACAB

Maar ook:

- geen versterkt geluid / muziek
- niet mogen flyereren
- op grond van het verkeer

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

Oorzaken

Openbare orde in plaats van wanordelijkheden [par. 3.4]

Belangen omstanders en beperken verkeershinder

[par. en 5.2.3]

Voorwaarden

De burgemeester mag voorwaarden aan de demonstratie stellen om de openbare orde en veiligheid, het verkeer en de gezondheid te beschermen.

De gemeente en politie kunnen na de melding voorbereidingen treffen om de demonstratie of manifestatie mogelijk te maken.

Ook kunnen zij inschatten of er maatregelen genomen moeten worden om de veiligheid te waarborgen.

Denk bijvoorbeeld aan een alternatieve route, tijdstip of duur van de demonstratie.

RIGHT
TO PROTEST

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

Uitgangspunt van **vreedzaamheid**
ontbreekt [par. 3.1]

Veiligheidsbril

**RIGHT
TO PROTEST**

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

Geen onderscheid vijandig publiek – tegendemonstratie

[kader p. 44-45]

Standaardvoorschriften

[‘Geen ruimte voor algemene verboden’, p. 25]

Regels tijdens de demonstratie

Vanuit de gemeente vragen wij de organisator en de deelnemers van een demonstratie zich aan de volgende regels te houden om de demonstratie of manifestatie zo goed mogelijk te laten verlopen voor zowel deelnemers als omwonenden en omstanders:

- Uw boodschap staat centraal.
- U bent als **eerste verantwoordelijk** voor een vreedzaam, ordelijk en veilig verloop en stelt hiervoor alles in het werk.
- Tijdens de demonstratie **houdt u rekening met de overige gebruikers van de stad.**
- De demonstratie mag **geen gevaar of onnodige hinder opleveren** voor voetgangers, het verkeer, de openbaar vervoersdiensten en omwonenden.
- Er mag **niet gediscrimineerd** worden op godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of andere zaken, of opgeroepen worden tot geweld.
- De demonstratie of manifestatie **mag geen schade toebrengen** aan derden.
- De in- en uitgangen van gebouwen mogen niet geblokkeerd worden. Mensen moet vrij in en uit kunnen lopen.
- Geen opstellingen in of voor vluchtwegen, omringende bebouwing en niet op ondergrondse brandkranen;
- De locatie van de demonstratie moet schoon achterblijven. Als er flyers uitgedeeld worden en deze op de grond vallen, dan moeten de demonstranten deze zelf opruimen.
- Er mogen geen voorwerpen verbrand worden voor, tijdens of na de demonstratie.
- Deelnemers van de demonstratie mogen geen alcohol bij zich dragen of gebruiken.
- Er moeten herkenbare begeleiders aanwezig zijn die de manifestatie of demonstratie ordelijk laten verlopen.
- Losse stokken, losse stangen en losse pvc-buizen **worden gezien als (slag)wapen en zijn verboden.**
- Aan hulp- en reddingsdiensten moet altijd doorgang verleend worden.
- Aanwijzingen van de politie in het belang van de openbare orde of veiligheid moeten opgevolgd worden.
- **Als er sprake is van een tocht, dan blijft deze in beweging.** Het is dus niet toegestaan om stil te houden of te gaan zitten bij bepaalde objecten. Dat mag alleen als de politie hier aanwijzingen voor geeft, of als dit van tevoren is doorgesproken met de politie.

**RIGHT
TO PROTEST**

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland? 2/3

(2) De kennisgevingsprocedures zijn onnodig ingewikkeld of gedetailleerd [par. 5.1]

(3) Onrechtmatig ingrijpen door de politie [hoofdstuk 6]

Politie moet demonstratie beschermen

De-escalerend optreden

Surveillance protest: ID

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland? 3/3

(4) Gebrek aan transparantie, evaluatie
en verantwoording [hoofdstuk 7]

RIGHT
TO PROTEST

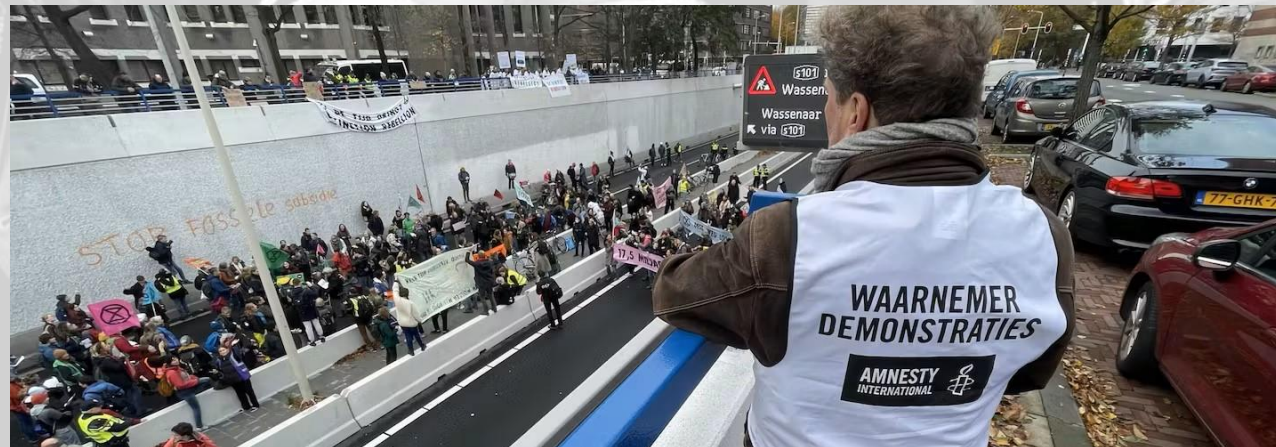
DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

Burgerlijke ongehoorzaamheid

Vreedzaam

Streeft verandering na in maatschappelijk/publiek belang

Doelbewuste overtreding van de wet

**RIGHT
TO PROTEST**

A collage of various protest images, including people shouting, raising fists, and using megaphones. The images are layered and have a torn-paper effect. A large yellow starburst shape is in the background. The text is overlaid on the collage.

**DEMONSTRATIERECHT
ONDER DRUK**

Geen onbegrensd recht

Geweld (niet langer vreedzaam)

Intimidatie en lastigvallen verdrijven meningsuiting naar de achtergrond

Dwangmiddel

Verhinderen demonstratie van een ander

**RIGHT
TO PROTEST**

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

Manifest demonstratierecht

Gemeente

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.

De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.

Getekend door de burgemeester

Getekend namens de gemeenteraad

RIGHT
TO PROTEST